

ชื่อโครงการ (ไทย) การศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดชายแดนของไทยต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้พันธกิจของ AEC

ชื่อโครงการ (อังกฤษ) A Study of the Readiness of SMEs' Entrepreneurs along the Thai Border towards Labor Liberalization under AEC Mission

แหล่งเงิน งบประมาณเงินรายได้ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

ประจำปีงบประมาณ 2555 จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 100,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555

ชื่อ-สกุล ผู้ร่วมโครงการ ผศ. ดร. โอปอล์ สุวรรณเมฆ และ อ. ประเมศร์ อัสวเรืองพิภพ

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

คำสำคัญ AEC, การเคลื่อนย้ายแรงงาน

บทคัดย่อ

การศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดชายแดนของไทยต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้พันธกิจของ AEC มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs ไทยในจังหวัดชายแดนพม่า-ลาวไทยต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้พันธกรณีของ AEC เพื่อใช้เป็นแนวทางการเตรียมพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs และภาครัฐของไทยในการรองรับการเปิดเสรีด้านแรงงานที่จะมีการแข่งขันรุนแรงเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

จากการสำรวจผู้ประกอบการ SMEs ของไทย ในจังหวัดมุกดาหาร เนื่องจากมีการค้าระหว่างชายแดนกับประเทศลาว และในจังหวัดตาก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีการค้าระหว่างชายแดนกับประเทศพม่า ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างของมุกดาหารนั้นเป็นธุรกิจขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่ ดำเนินการค้าขายสินค้าอุปโภคบริโภค ร้านอาหารและนันทนาการ ดำเนินการมาแล้วไม่เกิน 5 ปี และไม่ค่อยมีการรับรองมาตรฐานใด ๆ มีการจ่ายค่าแรงประมาณ 100-400 บาทต่อวัน และไม่ต่างกันระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างด้าว คุณสมบัติของแรงงานที่ต้องการ คือมนุษยสัมพันธ์ดี ทักษะที่ต้องการได้แก่ ด้านเทคนิคที่จำเป็นต่อการทำงาน ภาษาของกลุ่มประเทศ AEC ทักษะด้าน

วัฒนธรรม คอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 50 ทราบว่าจะมีการเปิดเสรี การเคลื่อนย้ายแรงงานนี้จากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ และหากเปิดเสรีแล้ว แรงงานที่ คาดว่าจะเข้ามาได้แก่ ลาว เวียดนามและพม่า ตามลำดับ จุดแข็งของไทยหากเปิดการเคลื่อนย้าย แรงงาน ฯ ได้แก่ การควบคุมการเข้าออกของแรงงานที่มีประสิทธิภาพ ค่าจ้างที่ถูกกว่าประเทศที่ พัฒนาแล้ว ทักษะการทำงานของแรงงานไทยที่ดี จุดอ่อน ได้แก่ การขาดทักษะภาษาอังกฤษ ค่าจ้าง ที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน และ การควบคุมมาตรฐานในการประกอบอาชีพของคนต่างชาติในไทย

กลุ่มตัวอย่างของตากส่วนใหญ่เป็นธุรกิจด้านการผลิต โดยดำเนินการมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี มีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP และ OPC มีการจ่ายค่าแรงประมาณ 100-300 บาทต่อวัน และมีการกำหนดค่าแรงที่ต่างกันระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างด้าว คุณสมบัติของแรงงานที่ ต้องการ คือมนุษยสัมพันธ์ดี ทักษะที่ต้องการ ได้แก่ ทักษะด้านวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และภาษา ของกลุ่มประเทศ AEC กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 50 ทราบว่าจะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้าย แรงงานนี้จากการเข้าร่วมประชุมและสัมมนา และหากเปิดเสรีแล้ว แรงงานที่คาดว่าจะเข้ามาได้แก่ พม่า เวียดนามและกัมพูชา ตามลำดับ จุดแข็งของไทยหากเปิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน ฯ ได้แก่ ค่าจ้างที่ถูกกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว การใช้เทคโนโลยีในระบบการผลิตเพื่อทดแทนแรงงาน และ ทักษะแรงงานไทยในการทำงาน จุดอ่อน ได้แก่ ค่าจ้างที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน การที่ธุรกิจไทย ไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร และการขาดทักษะภาษาอังกฤษ

แม้ว่าการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน จะทำให้เกิดโอกาสการค้าขายแลกเปลี่ยนทาง ธุรกิจเพิ่มขึ้น แต่ควรพิจารณาผลกระทบที่อาจทำให้แรงงานไทยว่างงานได้ และค่าแรงที่อาจสูงขึ้น เมื่อมีแรงงานต่างชาติมากขึ้น ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐควรสนับสนุนหรือดำเนินการเพื่อให้ธุรกิจ SMEs ปรับตัวรับกับการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ ผลการสำรวจกลุ่ม ตัวอย่างมีข้อเสนอแนะ ได้แก่ การควบคุมจำนวนแรงงานทั้งต่างด้าวและแรงงานไทย การออก กฎหมายให้รัดกุม เพิ่มบทลงโทษเมื่อมีผู้ละเมิดกฎหมายแรงงานไม่ว่าจะเป็นแรงงานไทยหรือ แรงงานต่างด้าว เพิ่มมาตรการควบคุมแรงงานต่างด้าวให้เหมาะสม และ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มี การจ้างงานให้เหมาะกับตำแหน่งและความสามารถ

Abstract

A Study of the Readiness of SMEs' Entrepreneurs along the Thai Border towards Labor Liberalization under AEC Mission was aimed to be the guideline for SME businesses and Thai government to prepare and handle.

The survey and interview was undertaken for 200 respondents in 2 provinces, Mukdahan and Tak. The result of Mukdahan showed that the surveyed businesses in the province were mainly small, with lower than 1 million baht of registered capital, performing service such as consumer goods retailing. The operation was lower than 5 years, with hardly found any certificates from the government. Wage rate was around 100-400 baht a day, while the payment was not different between Thai and foreign workers. Preferrable characteristics of labor was good human relations, demanded skills were technical skill, language in the AEC, cultural skill, and English skill. More than 50 percent knew about free labor mobility via TV. Expected foreign workers were from Laos, Vietnam, and Myanmar, respectively. The strong points of Thailand and Thai worker were efficient labor mobility control, cheaper wage compared with the developed nations, and technical skill. The weak points were such as lack of English skill, higher wage compared with those of the neighboring countries, and the control of work standard for the foreign workers in Thailand.

The result of Tak showed that the surveyed businesses in the province were mainly small, but bigger than in Mukdahan, with 1-5 million baht of registered capital, performing in production sector. The operation was 10-15 years, with 72% were found certification from the government, OTOP and OPC. Wage rate was around 100-300 baht a day. The payment between the Thai and the foreigners was different. Preferrable characteristics of labor was good human

relations, demanded skills were cultural skill, English skill, and language in the AEC. More than 50 percent knew about free labor mobility via meeting and seminar. Expected foreign workers were from Myanmar, Vietnam, and Cambodia, respectively. The strong points of Thailand and Thai worker were cheaper wage compared with the developed nations, the use of technology to ease the production, and technical skill. The weak points were such as lack of higher wage compared with those of the neighboring countries, lack of labor training in the business, and English skill.

Although free labor mobility can increase business chance, the negative effect might be considered. The suggestion from the respondents was such as the increase of worker number control, strict laws, and promotion of employment that could be fit to position and ability.

Keywords: AEC, labor mobility